

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 octombrie 2020, OCN „Iute Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut în sumă totală de 10 284,59 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 1 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Iute Credit” SRL împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut și compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 20 aprilie 2021, OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu adoptarea unei noi soluții de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat pentru examinare cererea de apel declarată de OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, cu intentarea procedurii în apel.

Prin încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat procedura în apel, inițiată la cererea de apel declarată de OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, împotriva hotărârii din 1 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Iute Credit” SRL împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut și compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece apelul a fost semnat și depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 2 noiembrie 2021, OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, a declarat recurs solicitând casarea încheierii din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a încetat procedura în apel, precum că apelul a fost de o persoană care nu era în drept să declare apel, deoarece la actele cauzei nu se regăsește extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, prin care să se confirme că anume Lilian Guzun este administrator a OCN „Iute Credit” SRL și/ sau dispune de dreptul de a semna mandat cu avocatul în numele companiei.

Or, instanța de apel nu a reținut faptul că ca anexă la cererea de chemare în judecată este indicat extrase din registrul de stat, adică inclusiv a societății reclamante, ceea ce presupune faptul că la depunerea acțiunii în instanță au fost prezentate extrasele din Registrul de stat al persoanelor juridice pentru ambele întreprinderii, mai mult în situația în care acestea nu existau la momentul depunerii acțiunii, prima instanță urma a nu da curs acțiunii.

Totodată, a mai indicat că chiar și în situația în care la actele cauzei nu exista extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, instanța de apel prin prisma art. 364, 365 și 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, urma să nu dea curs cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 21 octombrie 2021, și a expediat-o participanților la proces la data de 23 octombrie 2021, astfel, recurs a fost depusă la 2 noiembrie 2021 în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, și va casa încheierea contestată cu restituirea cauzei instanței de apel spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Colegiul relevă că prin hotărârea din 1 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Iute Credit” SRL împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut și compensarea cheltuielilor de judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 20 aprilie 2021, OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, a declarat apel, solicitând casarea acesteia cu adoptarea unei noi soluții de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 13 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a acceptat pentru examinare cererea de apel declarată de OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, cu intentarea procedurii în apel.

Prin încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a încetat procedura în apel, inițiată la cererea de apel declarată de OCN „Iute Credit” SRL, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari, împotriva hotărârii din 1 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Iute Credit” SRL împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut și compensarea cheltuielilor de judecată, deoarece apelul a fost semnat și depus de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Așadar, Colegiul reține că apelul a fost declarat la data de 20 aprilie 2021 de către avocatul Corneliu Pascari, în interesele OCN „Iute Credit” SRL, care acționa în baza mandatului seria MA nr. 1600702 din 19 octombrie 2020 (f.d. 3).

Conform, versoului mandatului avocațional, împuternicirile avocatului au fost acordate de către administratorul OCN „Iute Credit” SRL, Lilian Guzun, mai mult de către ultimul a fost eliberată și procură cu descrierea împuternicirilor (f.d. 5).

Or, contrar acestui fapt, instanța de apel prin încheierea din 21 octombrie 2021 a încetat procedura în apel, pe motiv precum că avocatul nu dispunea de împuterniciri corespunzătoare, deoarece mandatul a fost semnat de către Lilian Guzun, în lipsa a cărorva dovezi că anume el este administratorul OCN „Iute Credit” SRL și este împuternicit de a reprezenta interesele companiei.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (2) Cod de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

În temeiul art. 80 alin. (3) Cod de procedură civilă, procurile eliberate în numele persoanei juridice conform actelor de constituire se semnează de către administrator sau de către altă persoană împuternicită.

În sensul art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Astfel, conform versoului mandatului seria MA nr. 1600702 din 19 octombrie 2020, avocatul Corneliu Pascari a fost împuternicit și cu dreptul de a ataca hotărârile instanțelor de judecată.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind încetarea procedurii în apel, din motivele ce succed.

În continuare, Colegiul iterează că, conform cererii de chemare în judecată la anexe este indicat la pct. 8, extrase din Registrul de stat, astfel, la caz, fiind temeinic argumentul recurentului, prin care a indicat că faptul omiterii, neanexării la actele

cauzei nu-i poate fi imputată, în situația în care la momentul acceptării spre examinare a acțiunii extrasul exista la actele cauzei, iar ulterior a dispărut.

Mai mult, Colegiul consideră întemeiate și argumentele recurentului prin care a indicat că în situația în care nu a fost prezentat extrasul, prima instanță, prin prisma art. 170 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, urma să nu dea curs cererii, ceea ce în speță nu a avut loc, mai mult instanța de apel prin prisma art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, de asemenea urma a nu da curs apelului, or, nicidecum de a înceta procedura în apel, în situația în care exista posibilitate de verificare a împuternicirilor administratorului societății.

De altfel, în conformitate cu art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Conform pct. 2 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată. Formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: 1) pe recto se inserează: a) numărul și seria; b) denumirea biroului asociat de avocați; c) denumirea cabinetului avocatului; d) datele de contact; e) denumirea „MANDAT”; f) numele și prenumele avocatului; g) numărul licenței și data eliberării; h) numărul contractului de asistență juridică și data semnării; i) numărul deciziei coordonatorului Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat și data semnării; j) semnătura avocatului, certificată prin ștampilă; 2) pe verso se inserează: a) împuternicirile avocatului; numele și prenumele clientului; b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Pct. 8 din Hotărârea menționată supra, statuează că împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Reieșind din prevederile citate supra, Colegiul conchide că împuternicirile avocatului Corneliu Pascari corespund întru totul în condițiilor de formă și conținut stabilite de legislație.

În circumstanțele constatate și ținând cont de prevederile normelor citate, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv, interpretând eronat normele de procedură, iar apelantei i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsită de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt

pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare, la etapa primirii spre examinare a cererii de apel.

În cadrul examinării cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, examinând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Corneliu Pascari.

Se casează încheierea din 21 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Iute Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Andrei Rurac cu privire la încasarea datoriei contractuale la împrumut și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat